

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

VIDI:
Halon

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dedydęgo Chtapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpl. dnia	18 -01- 2021
L. dz. RN-BM/	62/2021

Recenzja

Osiągnięcia naukowego: „Mikrobiologiczne i kliniczne efekty laseroterapii w leczeniu zapalenia przyzębia” oraz dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr n. med. Kingi Grzech-Leśniak sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Podstawa opracowania recenzji:

Pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Prof. dr hab. Grzegorza Mazura z dnia 10.07.2020 roku (RN-BN 1140/2020)

Dnia 23.09.2020 roku do oceny otrzymałam następujące dokumenty:

1. Dane wnioskodawcy
2. Odpis dyplomu doktora nauk medycznych
3. Autoreferat
Kopie publikacji stanowiących cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych
Oświadczenia współautorów
Informację o punktacji IF cyklu
4. Wykaz osiągnięć naukowych
Informacje naukometryczne
Kopie dokumentów potwierdzające wybrane osiągnięcia wnioskodawcy

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl

Informacje ogólne

Dr n. med. Kinga Grzech-Leśniak uzyskała w 2000 roku dyplom lekarza stomatologa na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. W roku 2005 zdobyła specjalizację w dziedzinie periodontologii.

Karierę zawodową Habilitantka dokumentuje zatrudnieniem w Uniwersyteckiej Klinice Stomatologicznej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 2003 – 2007. W latach 2003-2004 na stanowisku młodszego asystenta, w latach 2005-2007 na stanowisku starszego asystenta. Kolejne zatrudnienie uniwersyteckie to rok 2016 i stanowisko adiunkta naukowo-dydaktycznego w Katedrze i Zakładzie Chirurgii Stomatologicznej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Od roku 2019 Habilitantka pełni stanowisko kierownicze w Pracowni Laseroterapii. Dodatkowo dr n. med. Kinga Grzech-Leśniak wykazuje afiliację i stanowisko Assistant Professor w Department of Periodontics, School of Dentistry, Virginia Commonwealth University (VCU) w Richmond, USA od 2019 roku.

Dodatkowo Habilitantka dokumentuje uczestnictwo w kursach zagranicznych i krajowych oraz szkoleniach i zjazdach naukowych podnoszących jej umiejętności zawodowe.

Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe jest udokumentowane cyklem 4 oryginalnych prac i 1 pracy przeglądowej, opublikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych. W dokumentacji znajduje się opis, iż sumaryczny IF wynosi 11.679; a punktacja KBN/MNiSW to 170 pkt.

1. Grzech-Leśniak K. "Making Use of Lasers in Periodontal Treatment: A New Gold Standard?" Photomed Laser Surg. 2017 VOL.35 no.10; s.513-514 IF – 1.620; KBN/MNiSW – 30 pkt. (*praca pogładowa*)
2. Grzech-Leśniak K, Matys J, Dominiak M. "Comparison of Clinical and Microbiological Effects of Antibiotic Therapy in Periodontal Pockets Following Laser Treatment – in vivo

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl

- study”. Adv Clin Exp Med. 2018 Vol.27 no.9 s.1263-1270; IF – 1.227; KBN/MNiSW – 15 pkt. (*praca oryginalna*)
3. Grzech-Leśniak K, Sculean A, Gašpirc B. “Laser Reduction of Specific Microorganisms in the Periodontal Pocket Using Er:YAG and Nd:YAG laser: A Randomized Controlled Clinical Study”. Lasers Med Sci. 2018 Vol.33 no.7 s. 1461-1470; IF – 2.076; KBN/MNiSW – 35 pkt. (*praca oryginalna*)
  4. Grzech-Leśniak K, Gašpirc B, Sculean A. “Clinical and microbiological effects of multiple applications of antibacterial photodynamic therapy in periodontal maintenance patients. A randomized controlled clinical study”. Photodiagnosis Photodyn Ther. 2019 Vol.27; s.44-50; IF – 2.589; KBN/MNiSW – 70 pkt. (*praca oryginalna*)
  5. Golob-Deeb J, Smith J, Belvin RR, Lewis JP, Grzech-Leśniak K. “Er:YAG Laser Irradiation Reduces Microbial Viability When Used in Combination with Irrigation with Sodium Hypochlorite, Chlorhexidine and Hydrogen Peroxide”. Microorganisms. 2019 Vol.7 no.12 art. 612(12 s); IF – 4.167; KBN/MNiSW – 20 pkt. (*praca oryginalna*)

Habilitantka w opisie osiągnięcia naukowego wprowadza recenzenta w temat już w pierwszym podrozdziale zatytułowanym „Wprowadzenie i cel naukowy”. Zgodzę się, że wprowadzenie przytacza dane z literatury i podstawę tematu wiodącego. Jednak pomimo dużej uważności podczas czytania nie znalazłam w tej części celu naukowego deklarowanego w podtytule. Zamiast tego znalazł się akapit rekomendujący wyraźnie badania własne – acz być może słusznie, jednak zdaniem recenzenta zbyt odważnie „*Dzięki moim badaniom poszerza się nasze rozumienie roli laseroterapii w periodontologii i leczenia wirulentności mikroorganizmów w jamie ustnej, pokazując pozytywny wpływ na rosnący problem lekooporności, redukując stosowanie uzupełniającej terapii antybiotykowej tylko do uzasadnionych przypadków.*”

Doceniając wkład w badany temat zauważę, że na takie odważne wnioskowanie jest zdecydowanie za wcześnie, a badania wymagają poparcia na większych grupach.

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl

Opis osiągnięcia naukowego zawiera w sobie cytowania innych autorów, co uważam za słuszne i pomocne w dotarciu do źródeł literaturowych, o co również z obowiązku rzetelności oceny recenzentka się pokusiła. Jednak znajdują się tam nieścisłości - np. strona 13 w wersji papierowej: „ *König et al. i Chan et al. wykazali w badaniach in vitro znaczną wrażliwość tych bakterii na spektrum 632-665nm, nawet po zastosowaniu samego światła lub samego błękitu toluidyny [19,20].*” - idąc do spisu literatury zamieszczonej poniżej nie znajdujemy pod tymi numerami cytowań wymienionych autorów, lecz zupełnie inne nazwiska. Może wkradł się tutaj zwyczajny „czeski błąd”, jednak zdaniem recenzenta nie powinien się znaleźć w tak ważnym dokumencie, który jest niejako podsumowaniem naukowej rzetelności Habilitantki.

Recenzując osiągnięcie naukowe w postaci cyklu publikacji zadanie mam utrudnione. Prace wszak były już ocenione przynajmniej przed dwóch niezależnych recenzentów w procesie redakcyjnym. Z pewnością byli to eksperci w dziedzinie i z uważnością analizowali pracę. Ciężko zatem z tym dyskutować i w tym momencie pochwałę zasadność wyboru tematu oraz wkład pracy Habilitantki. Jak sama zauważa - wraz z rozwojem wiedzy i postępem w stomatologii coraz wyraźniej widać, że periodontologia jest dziedziną interdyscyplinarną, polem eksploracji przyczyn i rozwiązań czerpanych z wielu zakresów medycyny. Nie ulega wątpliwości, że dobro pacjenta periodontologicznego związane jest z holistycznym ujęciem problemu zdrowotnego i poszukiwaniem związków przyczynowo-skutkowych wychodzących poza klasyczne i oczywiste ujęcia dyscypliny.

Doceniam również, że w ocenianym cyklu znalazły się prace oryginalne i jedna praca pogładowa – choć raczej z przeciętną punktacją MNiSW, jednak wnoszące wkład i potrzebne dla rozwoju dyscypliny.

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych

W przedstawionej do recenzji dokumentacji Habilitantka podzieliła swoje pozostałe prace na grupy tematyczne : Cykl publikacji poświęcony laseroterapii, Cykl publikacji poświęcony periodontologii, Cykl publikacji poświęcony higienie stomatologicznej, organizacji pracy i komunikacji na polu lekarz-higienistka. Publikacje dotyczące laseroterapii są najbogatszą objętościowo częścią dorobku naukowego Habilitantki. Opisane procedury zawarte są w licznych opracowaniach wymienionych w dokumentacji, a Habilitantka od 2015 zajęła się ich publikowaniem. Deklaruje również, że takie właśnie leczenie jest kierunkiem dalszego rozwoju naukowego. W pierwszej części opisano publikacje związane z powiązaniem procedur periodontologicznego leczenia ściśle związanych z postępowaniem chirurgicznym. Współcześnie dzięki zastosowaniu laseroterapii w leczeniu schorzeń metodą chirurgiczną, które wcześniej były bardzo obciążające dla pacjenta, dziś są bezpieczniejsze, mniej inwazyjne i często skuteczniejsze niż zabiegi klasyczne. Procedury chirurgiczne zostały zawarte w trzech publikacjach, gdzie Habilitantka była członkiem zespołu badawczego. Kolejne cztery prace rekomendują i popierają naukowo terapeutyczne działanie promieniowania laserowego, w wykazie znalazły się również pozycje z zakresu stomatologii estetycznej.

Przy przedstawianiu swoich osiągnięć w zakresie tej tematyki Habilitantka zamieszcza 28 pozycji literaturowych w formie spisu. Żadna z nich nie posiada IF. Dodatkowo zamieszcza szeroki opis prowadzonej działalności dydaktycznej i wykładowej w tym zakresie, nakierowanej na nauczanie różnych aspektów periodontologii i laseroterapii, wygłoszonych referatów na konferencjach oraz podczas wykładów w ośrodkach akademickich.

Cykl publikacji poświęcony periodontologii. Cykl publikacji obejmujący temat periodontologicznego spojrzenia na pacjenta zawiera w sobie zarówno aspekt ogólnoustrojowy, mikrobiologiczny, hormonalny jak i miejscowo zapalny, wraz z opisanymi

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl

metodami leczenia. Jedną część prac poglądowych obejmuje temat zapalenia tkanek przyzębia wokół implantów, jak również zarządzania tkankami miękkimi przed planowanym leczeniem chirurgicznym. Cykl zawiera 11 publikacji w formie spisu zamieszczonego w dokumentacji, z czego tylko dwie pozycje z IF.

W cyklu dotyczącym tematyki higieny stomatologicznej, organizacji pracy i komunikacji na polu lekarz-higienistka Habilitantka zamieszcza spis 12 publikacji, żadna z nich nie posiada IF (jedna z pozycji to materiały dydaktyczne).

Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego

To najobszerniejsza część Autoreferatu Habilitantki. Ten obszar działalności na podstawie przedstawionej mi dokumentacji oceniam najwyżej. Działalność edukacyjną dr Grzech - Leśniak rozpoczęła już na studiach w 2000 roku, a 2015 roku była promotorem pomocniczym w pracy doktorskiej mgr Weroniki Oleszczak-Momot pt. "Funkcjonowanie systemu sterylizacji i dezynfekcji w gabinetach stomatologicznych Zamojszczyzny oraz ocena skuteczności tego systemu przez lekarzy stomatologów". Od 2014 roku jest jednym z wykładowców bezpłatnych kursów medycznych organizowanych we współpracy okręgowych izb lekarskich z MIP Pharma Polska Sp. z o.o. dla lekarzy dentystów. Jest pomysłodawcą, jednym z wykładowców i kierownikiem naukowym organizacji o nazwie Perio Education, która prowadzi szkolenia z zakresu periodontologii ogólnej, perio-implantologii, opieki periodontologicznej kobiet w ciąży. Habilitantka opisuje również szereg działań kreatorskich związanych ze swoją specjalizacją, zasługujących na pochwałę, biorąc pod uwagę udokumentowane osiągnięcia. W tym zakresie dr Grzech Leśniak ma również sukcesy na arenie międzynarodowej jako współpracę z ośrodkami zagranicznymi w ramach staży naukowo-badawczych w Stanach Zjednoczonych, Japonii, Słowenii, Brazylii, Włoszech, Belgii czy Hiszpanii. W ramach tej współpracy powstały publikacje naukowe, gdzie Habilitantka jest ich współautorem. Wszystkie z wymienianych prac powstały w 2018 i 2019

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl

roku. Imponująca jest również lista szkoleń zawodowych, choć niektóre z nich wydają się być komercyjnymi Sympozjami czy Konferencjami Międzynarodowymi (np. Międzynarodowy Kongres OSIS, Implanto-Perio-Protetyka-Chirurgia Stomatologiczna, Jachranka, Polska czy World Dental Congress, San Francisco, CA, USA). Habilitantka wykazuje również aktywność w komitetach organizacyjnych krajowych konferencji naukowych i członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych. W dokumentacji zamieszczono również opis udziału Habilitantki w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism oraz recenzowanie publikacji w czasopismach międzynarodowych.

Wniosek końcowy

Przedstawiona ocena działalności naukowej dr Kingi Grzech – Leśniak wskazuje, że cykl 5 prac składających się na osiągnięcie naukowe stanowi oryginalny wkład Habilitantki w rozwój stomatologii. Udział Habilitantki w niniejszych pracach był wiodący. Dorobek naukowy, w okresie po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, jest wystarczający.

Na podstawie pozytywnej oceny aktywności naukowej i osiągnięcia naukowego, jak również pozostałej aktywności Habilitantki, uważam że spełniają one kryteria oceny określone w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Uniwersytetu im Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie dr n. med. Kingi Grzech Leśniak do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Prof. dr hab. Anna Grzywacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia
Independent Laboratory of Health Promotion**

ul. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego 11, 70-103 Szczecin
tel. +48 91 441 47 66 Pracownia, +48 91 441 47 67 Laboratorium
e-mail: anna.grzywacz@pum.edu.pl